

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник частини
аварійно-рятувальних робіт
Мобільного рятувального центру
швидкого реагування
Сергій СЕВЕРЕНЧУК
“_____” _____20_ року

ПЛАН-КОНСПЕКТ
проведення теоретичного заняття
Профільна підготовка кінологів
Навчальна група №5 Мобільного рятувального центру швидкого реагування ДСНС
України

18,19,20,21.09.2023р.

Тема: Умови утримання службових собак, відповідні умови для розміщення службових собак

Навчальна мета: Підтримання здорового робочого стану службової собаки

Час проведення: 1 година

Місце проведення: клас

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект

Нормативно-правові акти та література:

Наказ МВС України від 11.07.2018 року № 597

Порядок проведення заняття:

- 1. Організаційні заходи – 5 хв.:**
перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.
- 2. Контроль знань – 5 хв.:**
перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
- 3. Викладення матеріалу теми – 25 хв.**

Питання, які вивчатимуться:

- 1) Зоогігієнічні вимоги щодо утримання службових собак
- 2) Правила утримання службових собак
- 3) Індивідуальне та групове розміщення тварин

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
<p>1. 1) містечка для розміщення службових собак та розплідники обладнуються електроосвітленням та огорожуються глухим парканом заввишки не нижче 2 м з хвірткою і дзвінком та воротами, які повинні мати надійний засув і бути завжди зачиненими;</p> <p>2) для утримання собак споруджуються спеціальні приміщення - павільйони. Кожний павільйон будується на 5-10 або 10-20 вольєрів для собак і складається із суміжно розміщених вигулів і кабін або вольєрів з устаткуванням дерев'яних розбірних будок, які встановлюються в середині або зовні задньої частини вольєра. Відстань між павільйонами повинна бути не менше 10 м. Фасадом їх розміщують у північних районах на південь, а в південних - на північний схід. Для кожного дорослого собаки виділяється вольєр, який нумерується;</p> <p>3) кабіна будується завдовжки 1,5 м, завширшки - 2 м, передня стінка заввишки 2-2,5 м, задня - 1,5-2 м. Двері кабіни заввишки 1,7 м, завширшки - 0,8 м. Двері повинні відчинятися назовні. Над дверима встановлюється засклена рама для доступу до кабіни світла. У нижній частині дверей кабіни обладнується лаз розміром 0,5х0,5 м, який виходить у вольєр. Влітку лаз кабіни тримається відкритим, узимку закривається занавіскою з брезенту або щільної тканини;</p> <p>4) вигул вольєра завдовжки 3 м, завширшки - 2 м, заввишки - 2,2 м. Перегородки між вольєрами повинні бути глухими та заввишки 2,2 м. У передній частині вольєра встановлюються двері розміром 1,8х0,7 м з надійним засувом. Як правило двері повинні відчинятися всередину;</p> <p>5) у кожному вигулі вольєра (де підлога бетонна або асфальтована) обладнується дерев'яний щит (лежанка) розміром 1 х 1,6 м. Щит установлюється на двох дерев'яних брусках заввишки 5-10 см;</p> <p>6) на кождих вхідних дверях вигулу, де розміщується службовий собака, по середині у верхній частині закріплюється табличка розміром 20х30 см із зазначенням номера вольєра, породи, клички, виду служби та року народження даного службового собаки;</p> <p>7) у вольєрах собаки утримуються без прив'язі, нашийників і намордників;</p> <p>8) у холодну пору року в кабіні (будці) повинна бути солома (сіно). Павільйони будуються із цегли, дерева або металевої конструкції, передні стінки і двері вольєрів - з металевої сітки або металевих прутів;</p> <p>9) якщо собака може перестрибувати в сусідній вольєр, то зверху встановлюється металева сітка;</p> <p>10) підлога в кабінах (будках) і вигулах вольєрів виготовляється з дощок, які добре підганяються між собою. Дозволяється у вигулах вольєрів робити бетонну або асфальтову підлогу;</p> <p>11) перед вигулами вольєрів (уздовж фасаду) споруджується зацементована канава для відведення дощової, талої води та рідин при дезінфекції та митті приміщень;</p> <p>12) у містечку утримання службових собак та розпліднику встановлюються собако-прив'язі, для вичісування службових собак та утримання їх під час прибирання вольєрів. Найбільш зручними є стовпчики заввишки 35-40 см з дерев'яними площадками на них розміром 40х20 см, щоб собака міг опертися передніми лапами. Відстань між стовпчиками повинна бути не менше 3 м;</p> <p>13) у містечку обладнуються місця для миття собак та за можливості кімнати, де вони можуть обсохнути;</p> <p>14) для розміщення хворих, новоприбулих або тих собак, що повертаються з тривалого від'їзду, будується ізолятор із розрахунку 10% від поголів'я собак. Ізолятор розташовується не ближче 25-50 м від основних</p>	

вольєрів;

15) розміщення службових собак по вольєрах проводиться з урахуванням їх статі, віку та поведінки;

16) цуценята розміщуються у вольєрах групами, а з шестимісячного віку їх утримують по одному і закріплюють за кожним предмети догляду і спорядження;

17) у польових умовах (під час навчання, операцій тощо) собаки утримуються в розбірних будках, що легко демонтуються, які взимку утеплюються соломом (сіном), стінки та кришка будки завалюються снігом, вхід завішується цупкою тканиною;

18) місце для розміщення собак обладнується в районі розташування підрозділу, у його тилу. Ділянка повинна бути сухою і знаходитись не ближче 70 м від туалетів, вигрібних ям (сміттєзбірників), складів пально-мастильних матеріалів, автомобільної техніки.

2. 1) приміщення для собак прибирають у години, установлені розпорядком дня. Перед прибиранням собаки вигулюються, прив'язуються до собако-прив'язі, оглядаються та вичісуються;

2) після вигулювання собак проводиться прибирання вольєрів;

3) спочатку прибирають кабінки, вигули, а потім територію. Підстилку виносять з кабінки (будки) і перетрушують або приносять чисту. Кращою підстилкою є солома. Під час прибирання вольєра собака повинен знаходитись на собако-прив'язі;

4) у розпорядку дня щодо утримання собак передбачається ранкове і вечірнє прибирання, дворазове годування та поїння, огляд, вигулювання та чищення собак, а також чищення, ремонт предметів догляду і спорядження;

5) здоров'я собаки та його працездатність залежать від правильного догляду за ним, який включає: огляд, вигулювання, чищення, миття, годування службових собак;

б) з метою запобігання захворюванню службових собак забороняється у містечках утримання службових собак та розплідниках утримувати собак, які не належать військовій частині;

7) собака, який вперше тестується комісією (до 7 робочих днів) для визначення придатності для виконання службово-бойових завдань (для оновлення поголів'я), утримується в ізоляторі (окремому вольєрі) та забезпечується продуктами для годування його власником до дати зарахування собаки до списків тварин службового призначення з'єднання, військової частини. Підставою для проведення тестування собаки є тимчасовий акт приймання-передавання собаки, який укладається між власником собаки та з'єднанням, військовою частиною;

8) щоденний огляд службового собаки кінологом проводиться під час годування, чищення, тренування, перед заступанням на бойову службу, атакож після тренувань та повернення зі служби;

9) огляд проводиться в такій послідовності:

очі - за станом очей можливо частково визначити загальний стан собаки;

вуха - у вушних раковинах можуть бути кліщі, вушна сірка. При захворюванні вух можливі гнійні виділення та неприємний запах;

ротова порожнина - стан зубів, виявлення сторонніх предметів (кісток тощо);

ніс - виявлення подряпин, гнійних виділень;

лапи - виявлення порізів подушок і скалок у них;

шерстний покрив - загальний стан, наявність блиску, виявлення паразитів;

пульс - нормальний пульс дорослого собаки має частоту 70-120 ударів за хвилину;

10) службових собак миють у міру забруднення. Спочатку шерсть змочують теплою водою, потім намилюють до появи піни. Через 3-4 хвилини піну змивають водою і собаку ставлять для обсихання. Миття собак

літом поєднується з купанням. У холодний період року собаки миються в спеціально обладнаних теплих приміщеннях. За відсутності теплих приміщень містечках утримання службових собак та розпліднику миття службових собак проводиться при температурі повітря не нижче +15°C. Купати собак забороняється одразу після служби, тренувань та годування;

11). кінологам забороняється:

допускати сторонніх осіб і тварин до службових собак, а також на територію їх розміщення

переводити собак із однієї кабіни до іншої та розмішувати в приміщенні собак, які не пройшли карантин;

змінювати клички, дані службовим собакам; курити і їсти під час роботи зі службовим собакою;

допускати контакт службових собак з іншими тваринами;

12) щоденне чищення собак проводиться до проведення годування на спеціально відведених місцях з метою видалення зі шкіри шерсті, що випадає, пилу, лупи, бруду тощо. Чищення захищає собак від різних шкірних захворювань;

13) для чищення собак використовуються гребінь, щітка, шкребок, сукнина і серветка. На всі предмети чищення наноситься відповідне маркування;

14) щітка застосовується з досить щільною, цупкою щетиною для чищення шерсті собаки;

15) гребінь використовується алюмінієвий або досить твердий пластмасовий з рідкими закругленими зубцями для розчісування шерсті;

16) шкребок використовується кінський для чищення щітки;

17) сукнина використовується для натирання шерсті, її розмір повинен бути не менше ніж 20 x 40 см;

18) серветка виготовляється з м'якої білої тканини і використовується для протирання очей, вух, носа (як серветка може використовуватись бинт медичний);

19) перед чищенням собаки виводяться з приміщення, вигулюються і оглядаються з метою виявлення пошкоджень шкірного покриву та ознак якихось захворювань. Після огляду кінолог прив'язує собаку до собакоприв'язі, стає з лівого боку собаки, гребенем розчісує шерсть на голові, шії, тілі, хвості, ногах. Потім у такій самій послідовності виконується чищення щіткою. Очі і вуха собаки витираються чистою ганчіркою або ватою. Шерсть розчісується гребенем за напрямком її росту, очищується щіткою від порошу і бруду, а потім пригладжується сукниною. Чищення собак у навчальних підрозділах проводиться під наглядом командира відділення або старшого інструктора служби собак;

20) після чищення собак територія прибирається від шерсті, предмети догляду приводяться в порядок і кладуться у визначені місця зберігання;

21) догляд за спеціальними собаками проводиться черговим по містечку утримання службових собак та розпліднику чи кінологом, визначеним начальником кінологічної служби (групи);

22) для утримання, тренування і використання службових собак використовується спеціальне спорядження та інвентар. За своїм призначенням його розподіляють на такі види: для утримання, тренування і використання та підготовки службових собак; для прибирання приміщень і місць, де розташовуються службові собаки; для чищення службових собак;

23) забезпечення службових собак спеціальним спорядженням здійснюється відповідно до затверджених норм;

24) за кожним собакою закріплюється комплект спеціального спорядження і предметів догляду, які маркуються;

25) спорядження для собак, інвентар і предмети догляду за ними тримаються у чистоті, провітрюються і регулярно піддаються механічному очищенню,

обмиванню та дезінфекції;

26) ремонт спорядження проводиться силами кінолога. Кожний кінолог відповідає за наявність та стан закріпленого за його собакою спеціального спорядження. Дозволяється при проведенні ремонту спорядження використовувати списане речове майно;

27) інвентар для догляду за собаками включає спеціальний одяг, інвентар для прибирання приміщень та чищення собак;

28) спеціальний одяг для догляду за собаками включає спеціальні комбінезони та халати, які закріплюються індивідуально за кожним кінологом;

29) інвентар для прибирання приміщень закріплюється індивідуально за кожним кінологом. До нього входять мітла або віник, лопата або шкребок. Інвентар повинен утримуватися поза вольєром у спеціально обладнаному місці, бути чистим і періодично піддаватись дезінфекції;

30) інвентар для підготовки та використання службових собак включає: спеціальний одяг для підготовки собак, містечко для підготовки службових собак, спеціальні прилади (одорологічний прилад, сигнальний ліхтарик тощо), зразки (запахоносії, імітатори), мішечки, пакети, ємності, серветки й тампони, контейнери, прапорці тощо;

31) до спеціального одягу для підготовки службових собак належать дресирувальний костюм, рукав, захисний шлем фігуранта, прихований захиструк тощо;

32) містечко для підготовки службових собак у підрозділі включає: смугу перешкод, майданчик з навичок захисту, виборки, слідознавства та інші містечка, необхідні для підготовки службових собак;

33) смуга перешкод обладнується у містечку утримання службових собак та розпліднику, у разі відсутності площі дозволяється розміщення на іншій території військової частини.

3. Розміщення службових собак може бути групове або індивідуальне. При груповому розміщенні собак розміщують в спеціальних вольєрах, які представляють собою щось на зразок навісів, дах яких робиться похилим назад. Задня частина і бічні стінки обшиваються тесом. Внутрішня частина вольєра розділена дерев'яними перегородками на відділення шириною 2,5 метра кожна.

На підлогу кожного відділення кладуть дерев'яний щит і на ньому встановлюють будку. До кожному відділенню прилаштовують вигул довжиною три метри. Стіни (перегородки) вигулу складають як би продовження перегородок навісу.

Такий пристрій забезпечує кожному собаці індивідуальне приміщення з достатньою площею для вільних рухів. Перегородки між вигулами роблять не нижче двох метрів висоти, щоб собаки не могли через них перестрибнути. Фасадну частину роблять з металевої сітки. Щоб собака не могла підрити перегородку вигулу, останню закопують в землю на глибину 0,5 метра. Для входу в кожен вигул влаштовують сітчасті двері на дерев'яній рамі.

Для зручності боротьби з заразними хворобами в одному вольєрі не слід розмішувати більше 8-10 собак. Для більшої кількості собак необхідно побудувати два або кілька приміщень з індивідуальними вигулами. Всі вольєри вигулами повинні бути звернені в південну сторону. Відстань між ними має бути не менше 30 метрів.

Вся територія, зайнята вольєрами і всіма підсобними приміщеннями: кухнею, ізолятором, сховищами продуктів і т. п., - огорожується.

4. Закріплення вивченого матеріалу - 5 хв.

Питання для закріплення:

- 1) Зоогігієнічні вимоги щодо утримання службових собак
- 2) Правила утримання службових собак
- 3) Індивідуальне та групове розміщення тварин

5. Підбиття підсумків - 5 хв.:

зазначення питань, що потребують підвищеної уваги;
оголошення оцінки;
відповіді на запитання.

План-конспект склав:

Керівник навчальної групи № 5

Ст. л-нт. сл. ц. з.

_____ 20__

Валерій РАДЧЕНКО